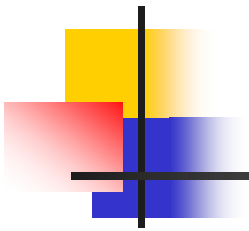

ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΑΕΡΙΩΝ & ΥΠΟΞΑΙΜΙΚΗ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΗ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ

Επαμεινώνδας Ν. Κοσμάς

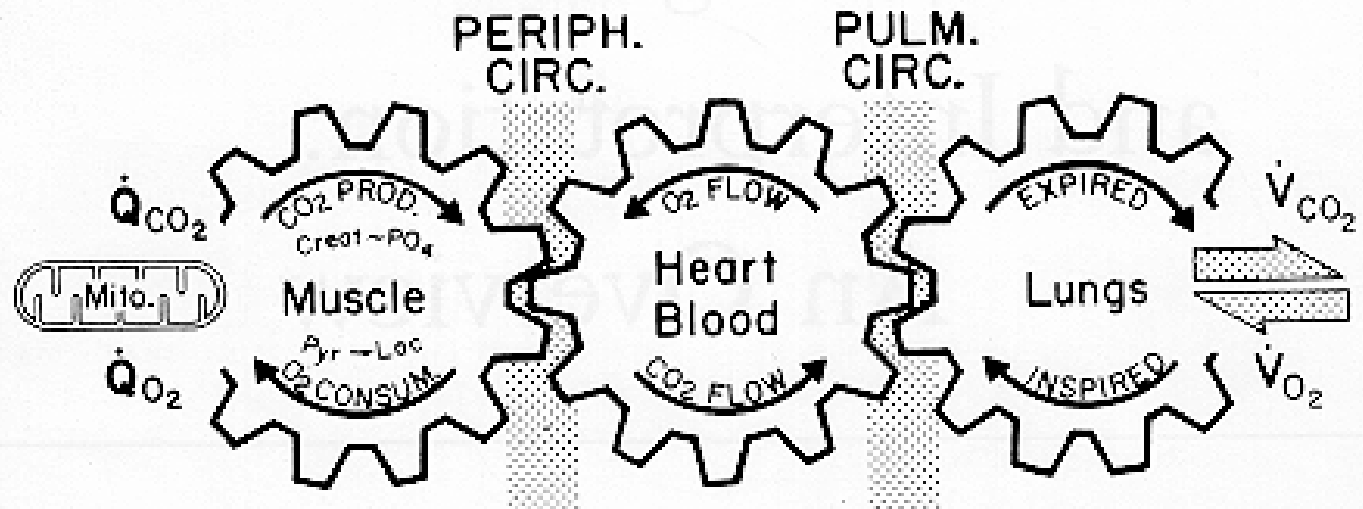
*Διευθύντριας 3ης Πνευμον. Κλινικής
ΝΝΘΑ "Σωτηρία"*

MUSCLE
ACTIVITY

O_2 & CO_2
DELIVERY

VENTILATION
($\dot{V}_A + \dot{V}_D = \dot{V}_E$)

Physiological
Responses:

$\uparrow \dot{Q}_{CO_2}$

Dilate

$\uparrow$ SV

Recruit

$\uparrow V_T$

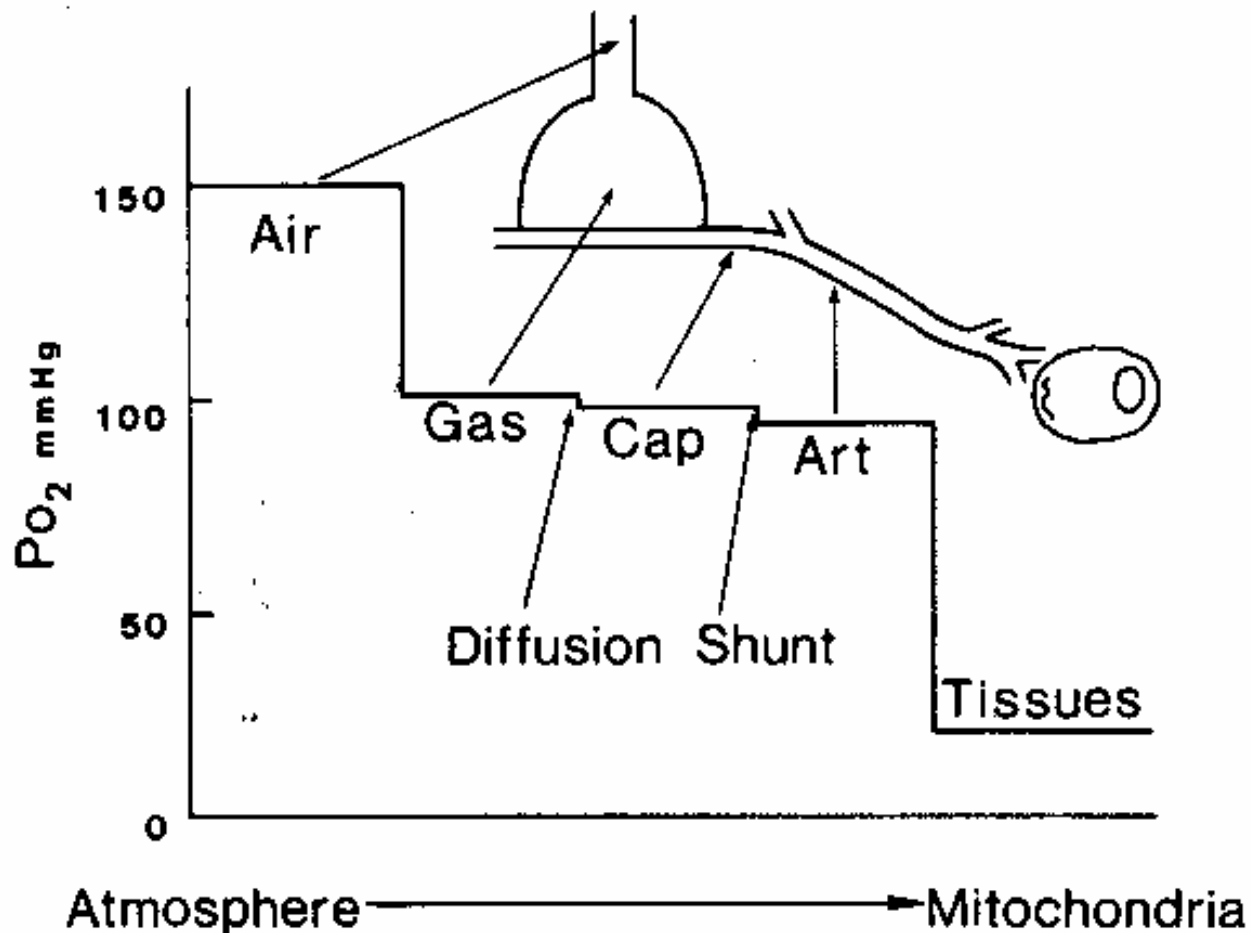
$\uparrow \dot{Q}_{O_2}$

$\uparrow$ HR

$\uparrow f$

Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΟΞΥΓΟΝΟΥ

Από την ατμόσφαιρα στους ιστούς

ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

- Βασική λειτουργία

- Ανταλλαγή αερίων (O_2 , CO_2)

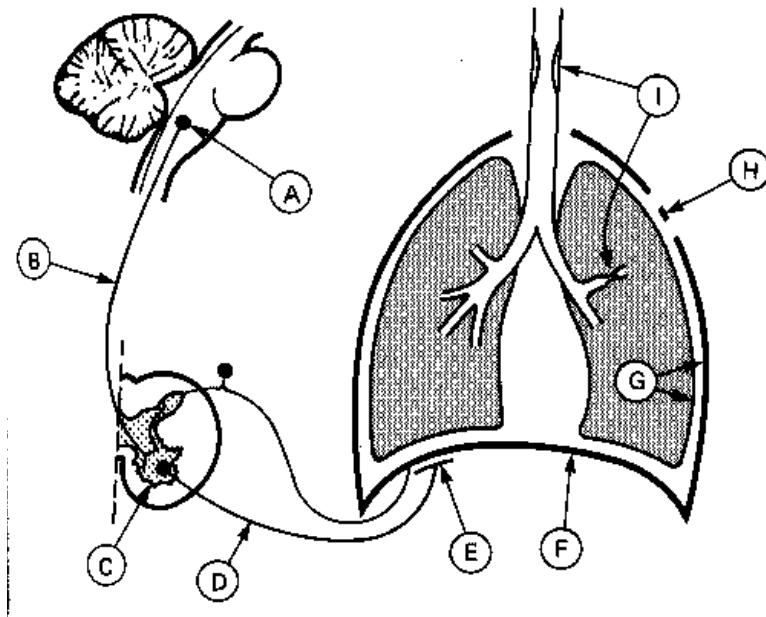
- Τόπος

- Κυψελιδοτριχοειδική μεμβράνη

- Μηχανισμοί ανταλλαγής αερίων

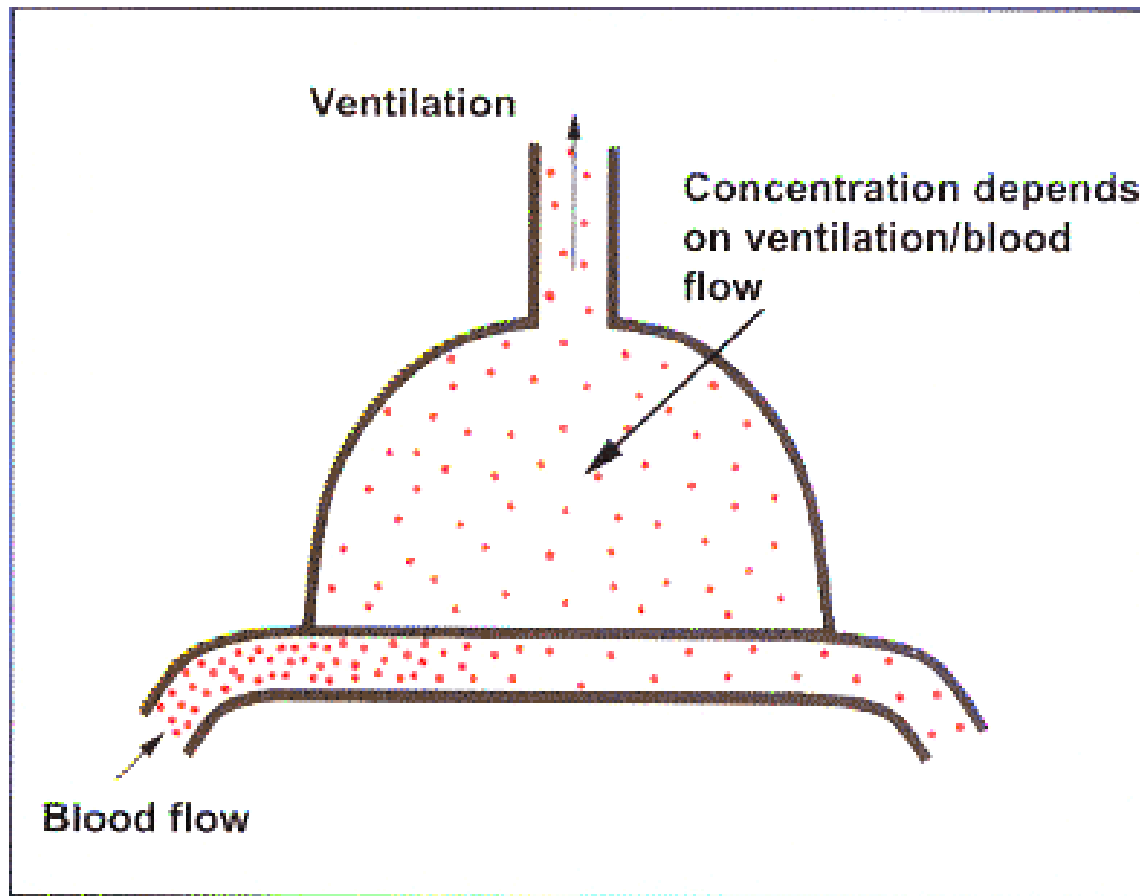
- Κυψελιδικός αερισμός
- Πνευμονική (τριχοειδική) αιμάτωση
- Παθητική διάχυση μορίων O_2 & CO_2 μεταξύ κυψελιδικού αέρα και μικτού φλεβικού αίματος του πνευμονικού τριχοειδούς

ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

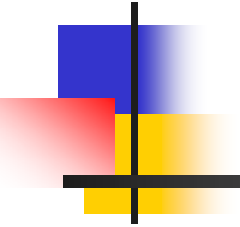
- **Αναπνευστική αντλία**
  - Οι δομές που συμβάλλουν στην αρνητικοποίηση της Ppl
- **Πνεύμονες (Βρόγχοι-Παρέγχυμα-Κυκλοφορία)**
  - Οι δομές που υφίστανται την αρνητικοποίηση της Ppl
  - Ανταλλαγή αερίων
    - Αερισμός
    - Αιμάτωση
    - Διάχυση

Η P_{aO_2} εξαρτάται από V_A , Q , σχέση V_A/Q

ΚΥΨΕΛΙΔΙΚΟΣ ΑΕΡΙΣΜΟΣ

(V_A)

ΑΕΡΙΣΜΟΣ (V_E)

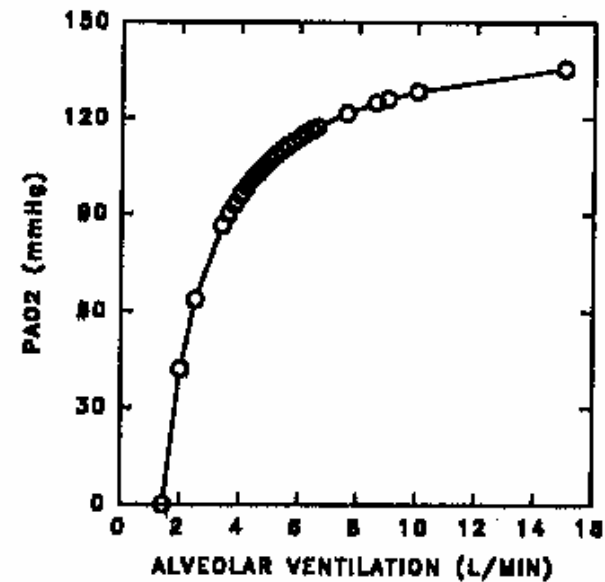
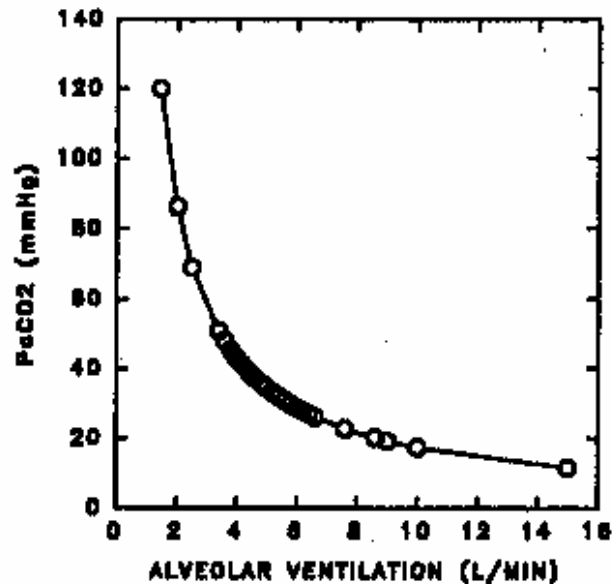

- Είναι η κρίσιμη μηχανική λειτουργία του αναπνευστικού συστήματος
- Ολικός πνευμονικός αερισμός/min (V_E) = αερισμός νεκρού χώρου (V_D) + κυψελιδικός αερισμός (V_A)
- **ΣΤΟΧΟΣ:** Η επίτευξη κυψελιδικού αερισμού (V_A) επαρκούς για την ανταλλαγή αερίων
- $P_{ACO_2} = k \cdot V_{CO_2} / V_A$
- $P_{AO_2} = P_{iO_2} - (k \cdot V_{O_2} / V_A)$

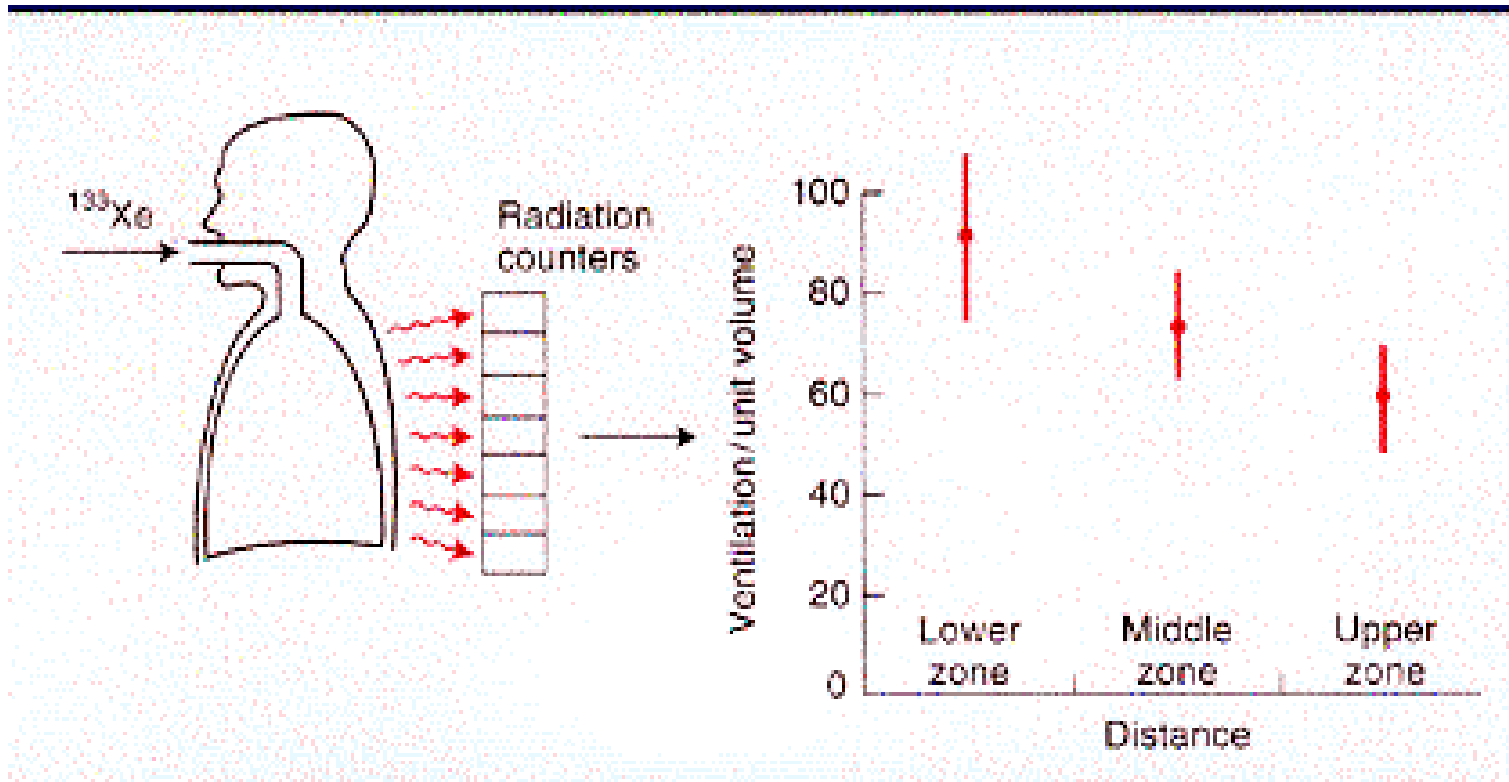

ΣΧΕΣΗ V_A-ΚΥΨΕΛΙΔΙΚΩΝ ΑΕΡΙΩΝ

- $P_{ACO_2} = k \cdot VCO_2 / V_A$
- $PAO_2 = PiO_2 - (P_{ACO_2} / R)$
- $PAO_2 = PiO_2 - (k \cdot VO_2 / V_A)$

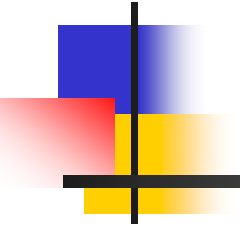

ΤΟΠΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΕΡΙΣΜΟΥ (V_E) ΣΕ ΠΝΕΥΜΟΝΕΣ

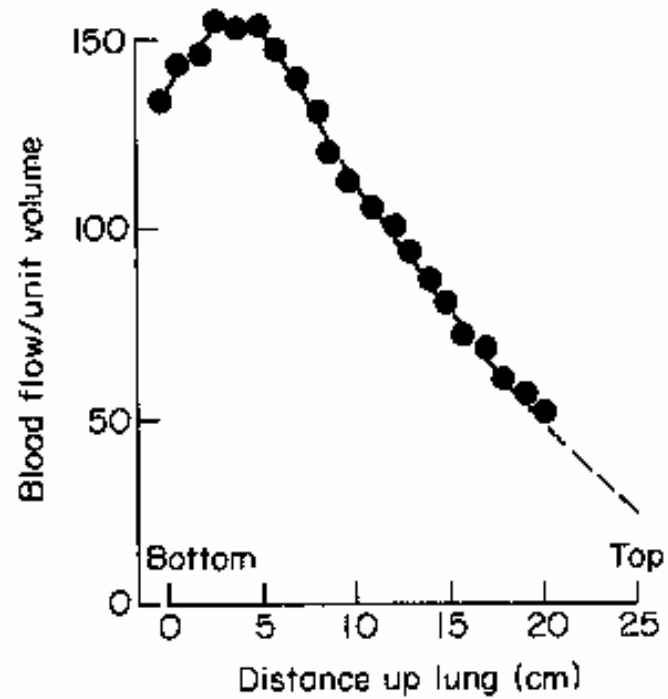
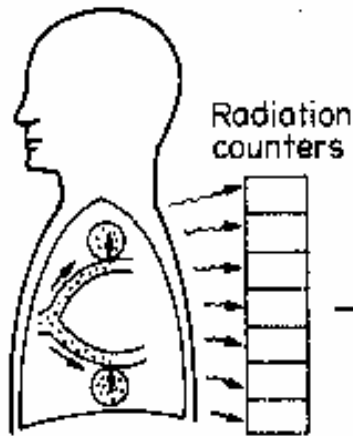

ΑΙΜΑΤΩΣΗ

(Q)

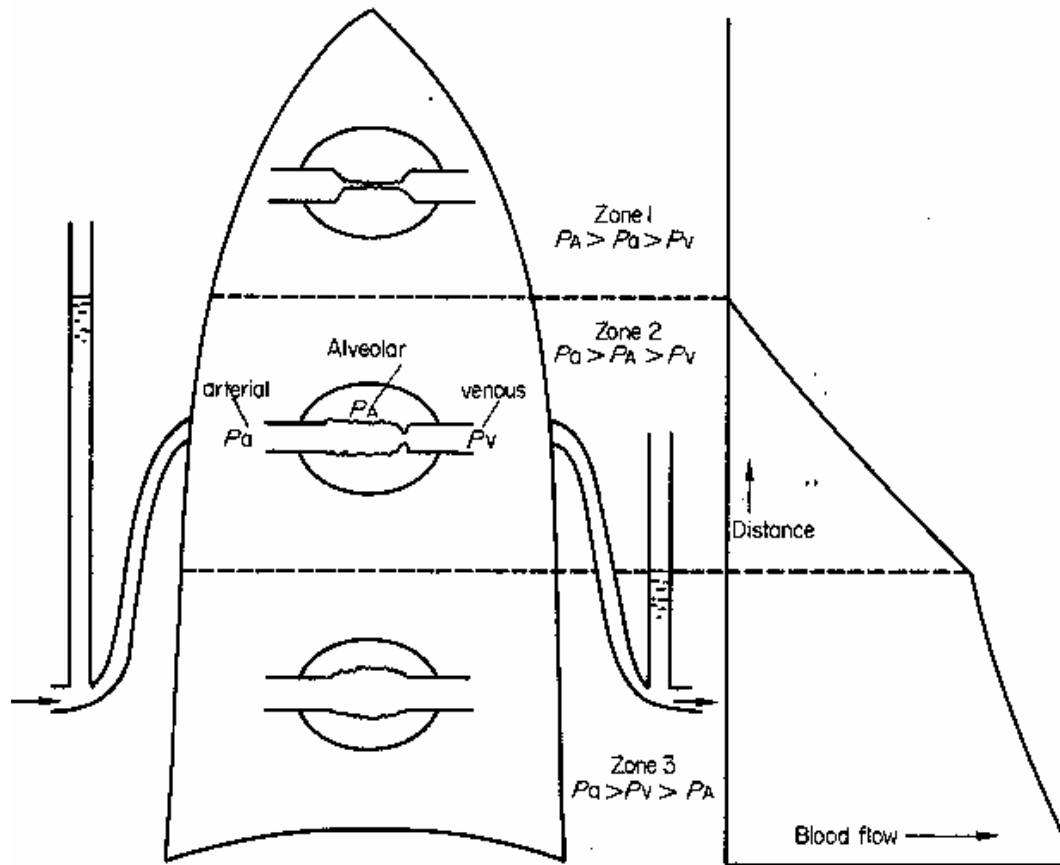

ΤΟΠΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΙΜΑΤΩΣΗΣ (Q) ΣΕ ΠΝΕΥΜΟΝΕΣ

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΙΜΑΤΩΣΗΣ

Ζώνες West

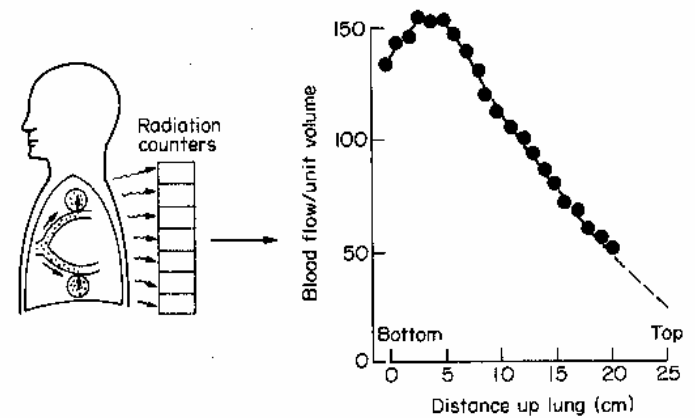
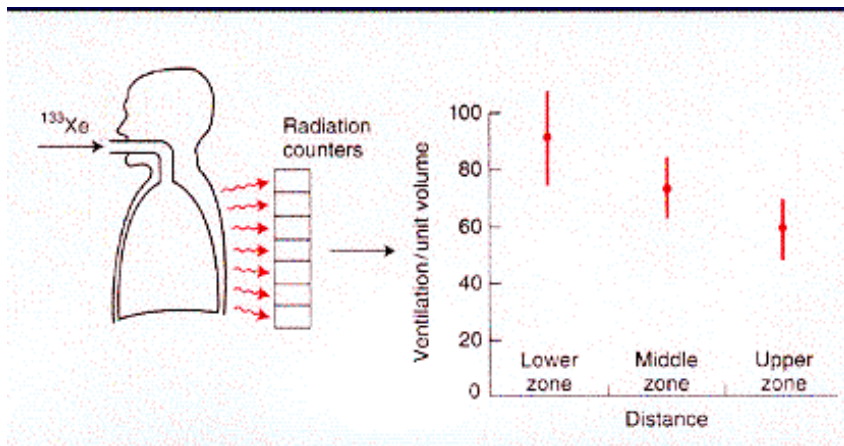

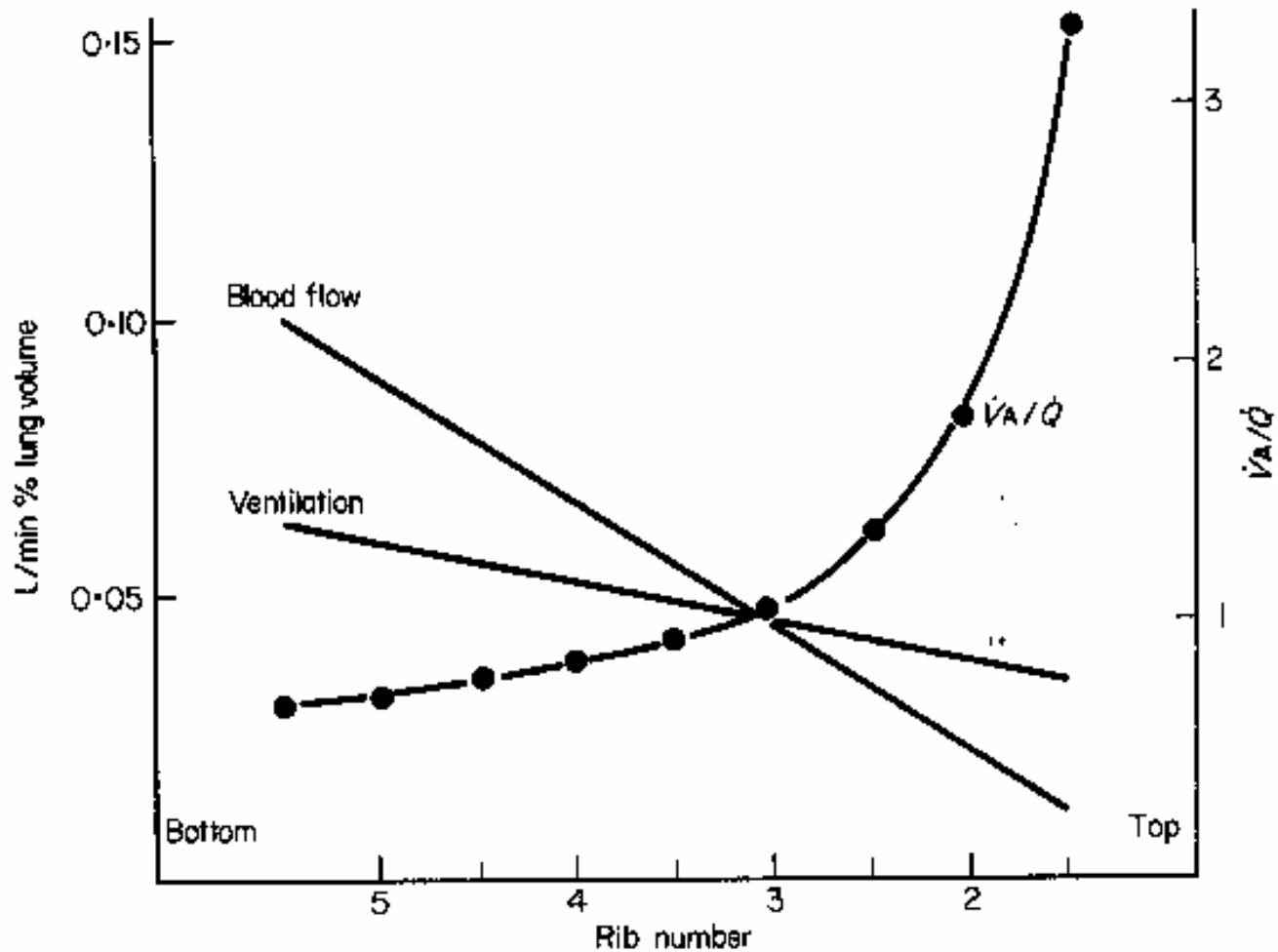
ΣΧΕΣΗ V_A/Q

ΤΟΠΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ V_E , Q ΣΕ ΠΝΕΥΜΟΝΕΣ

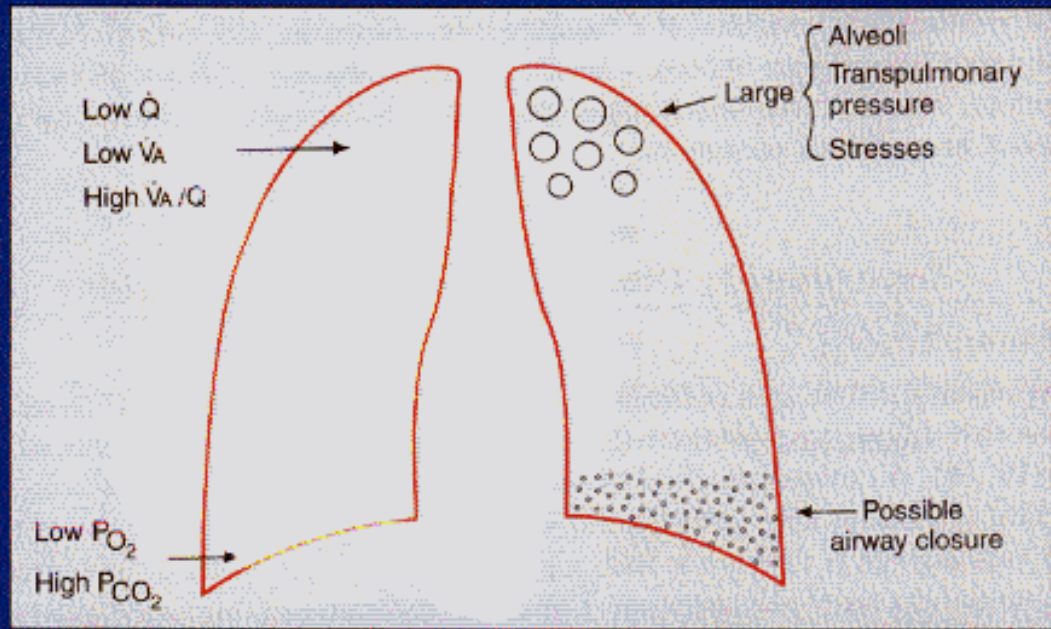

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΑΙ ΑΝΟΜΟΙΟΓΕΝΕΙΑ V, Q, ΣΧΕΣΗΣ V/Q

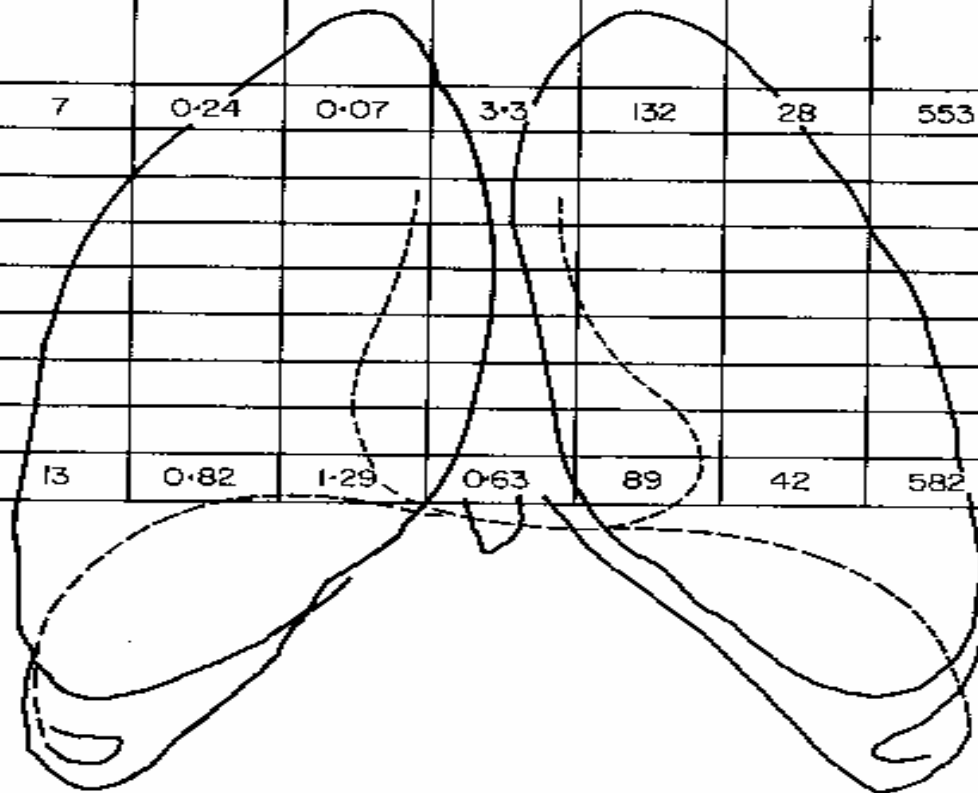

Summary of Regional Differences in the Lung

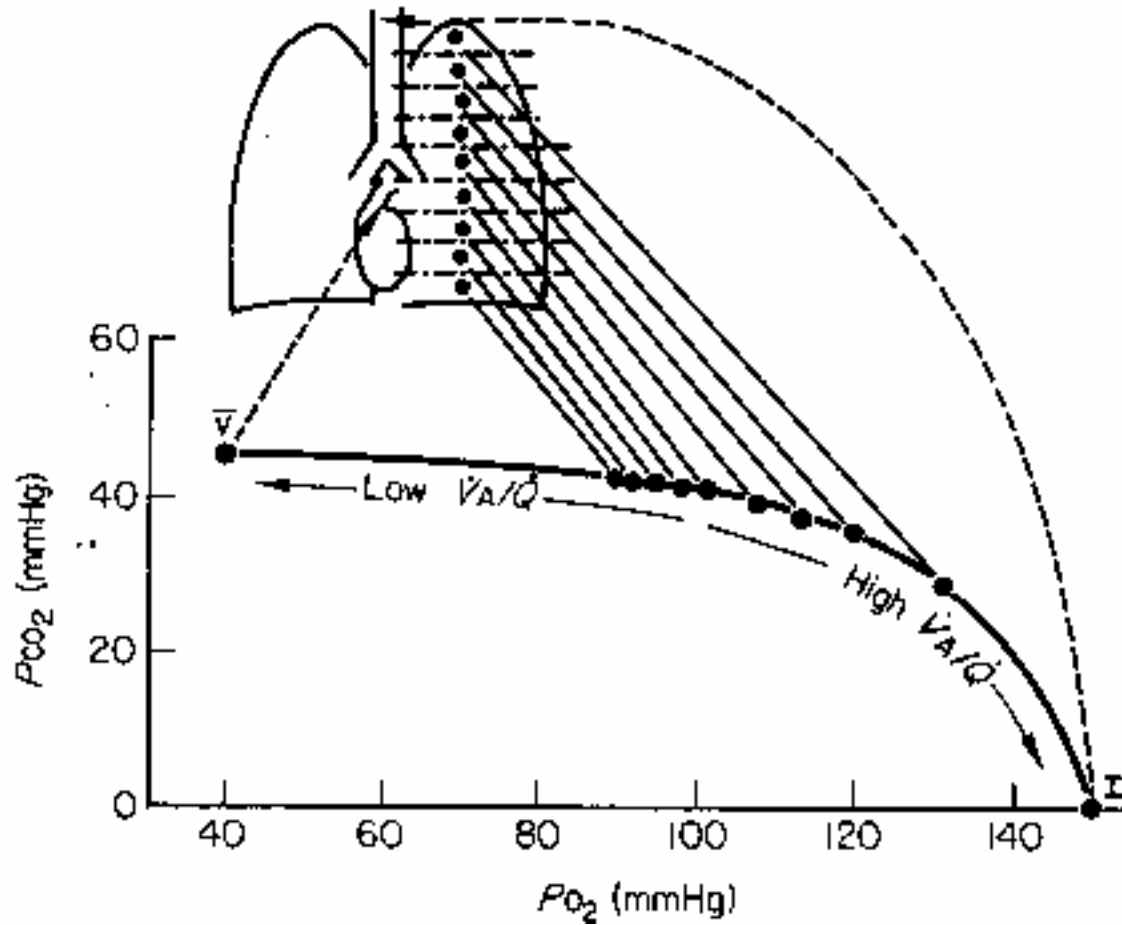

ΣΧΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ V, Q, V/Q

Vol. (%)	V_A (l/min)	$\dot{Q}$	$V_A:\dot{Q}$	P_{O_2}	P_{CO_2} (mmHg)	P_{N_2}
7	0.24	0.07	3.3	132	28	553
13	0.82	1.29	0.63	89	42	582

ΑΝΟΜΟΙΟΓΕΝΕΙΑ V/Q ΣΤΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ O₂-CO₂

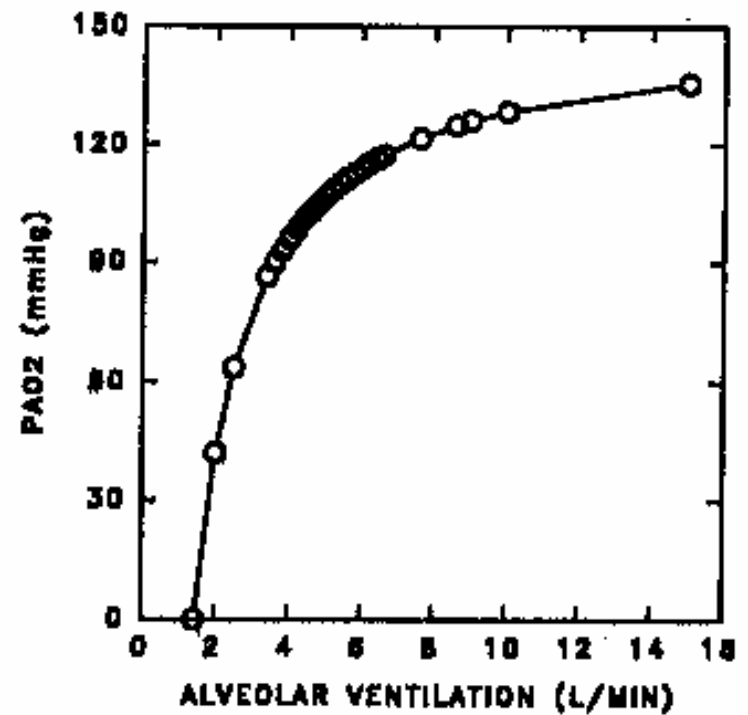
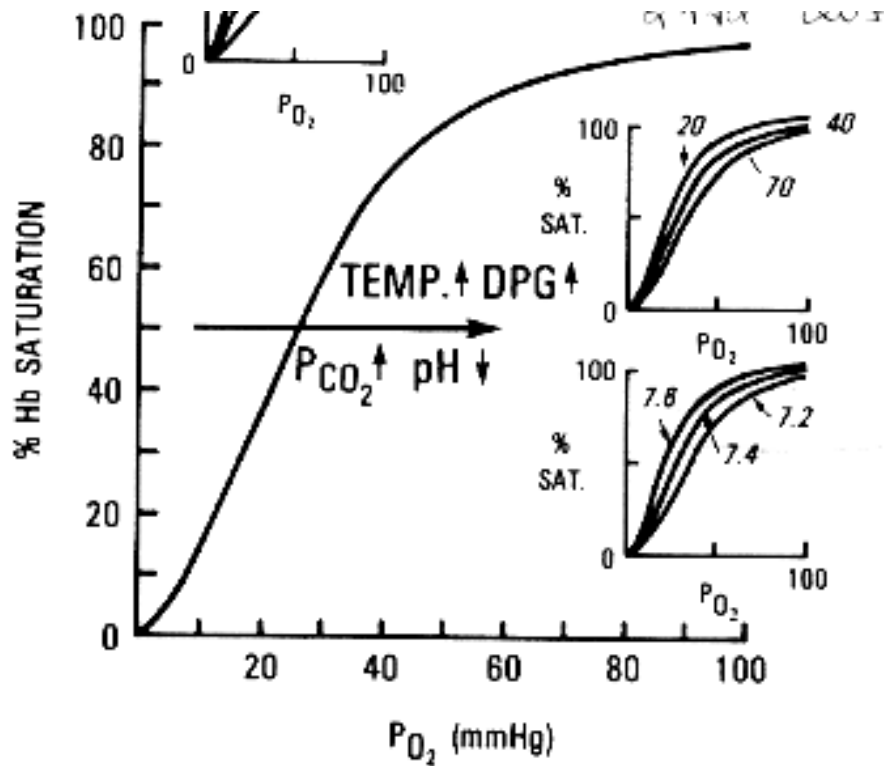

ΟΡΙΣΜΟΙ ΑΝΑΠΝ. ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

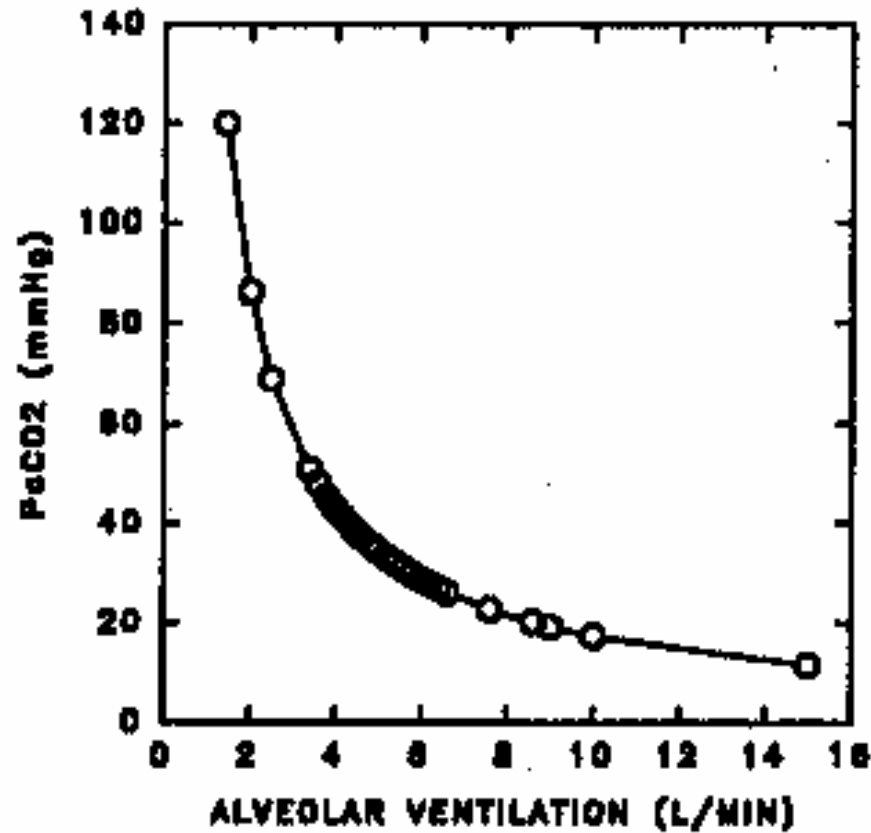

- Αδυναμία επαρκούς οξυγόνωσης αίματος ($PO_2 < 60$ mmHg)
- Αδυναμία επαρκούς αποβολής CO_2 ($PCO_2 > 45$ mmHg)
- Συνδυασμός

- Διάγνωση: **ΑΕΡΙΑ ΑΡΤΗΡΙΑΚΟΥ ΑΙΜΑΤΟΣ** (ηρεμία, FiO_2 21%)
- Δεν έχει σχέση με δύσπνοια, σπιρομέτρηση, απεικόνιση

ΓΙΑΤΙ ΤΟ ΟΡΙΟ ΤΗΣ P_{O_2} ΣΤΑ 60 mmHg ??

ΓΙΑΤΙ ΤΟ ΟΡΙΟ ΤΗΣ P_{CO_2} ΣΤΑ 45 mmHg ??

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

ΥΠΟΞΑΙΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΗΣ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

- ↑↑ νοσηρότητα - κόστος
- ↑↑ θνητότητα
- Σε κλινικές – ΜΕΘ
- Λόγοι: Υποξαιμία – Επιπλοκές θεραπείας
- Επηρεασμός ζωτικών συστημάτων (ΚΝΣ, καρδιαγγειακό, νεφροί, ήπαρ κλπ) μέσω ιστικής υποξίας & γαλακτικής οξέωσης

ΑΝΑΠΝ. ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ & ΤΥΠΟΙ

(αέρια αίματος σε ηρεμία & FiO₂ 21%)

■ ΤΥΠΟΣ 1 ή ΥΠΟΞΑΙΜΙΚΗ

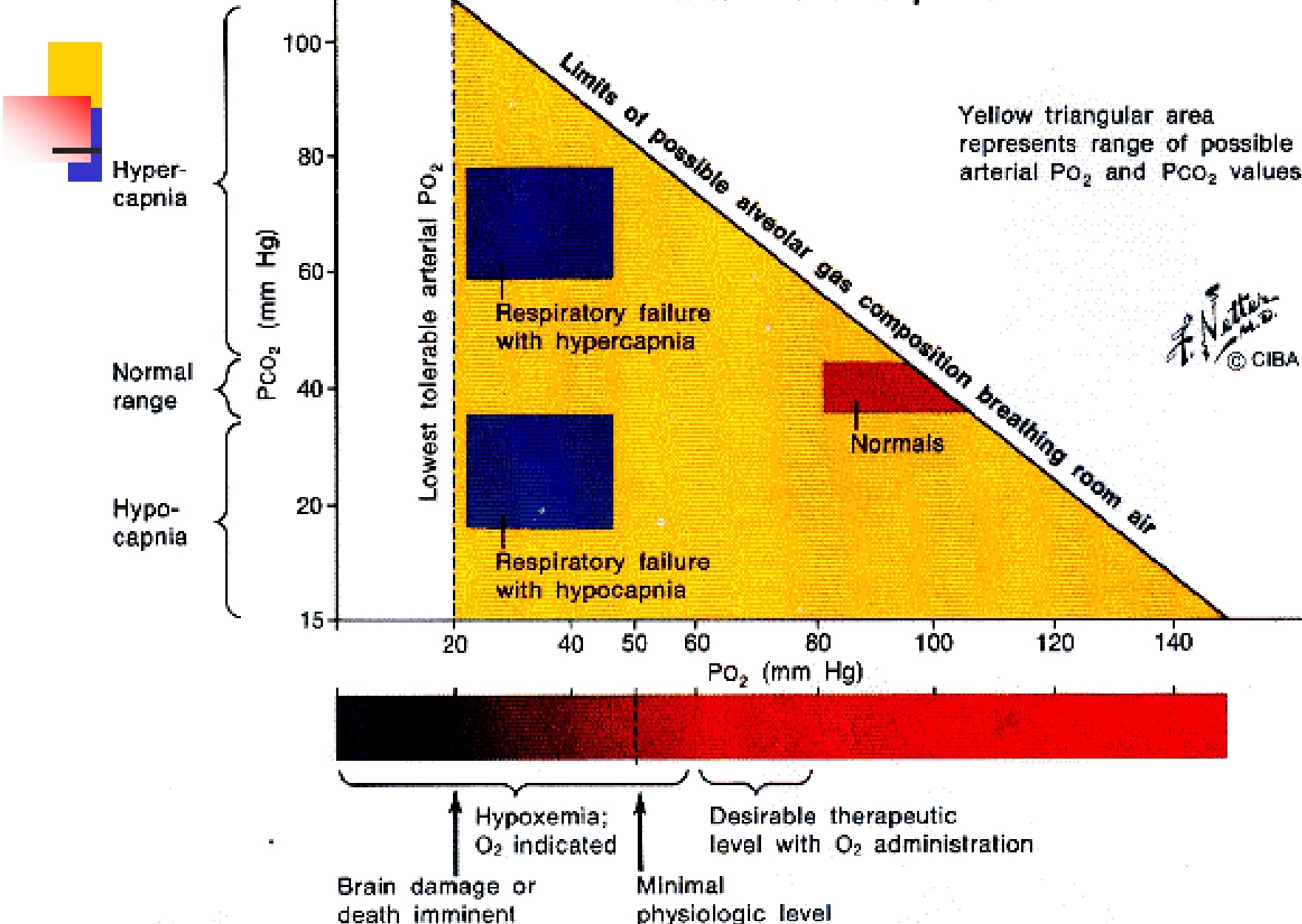
- PO₂ < 60 (SaO₂ < 90%, PO₂/FiO₂ < 300)
- Νορμο- ή υποκαπνία
- Οξεία: ↓PCO₂, ↑pH
- Χρονία: κ.φ. PCO₂, pH

■ ΤΥΠΟΣ 2 ή ΥΠΕΡΚΑΠΝΙΚΗ

- PCO₂ > 45
- Υποξαιμία
- Οξεία: ↓pH, HCO₃ κφ ή λίγο ↑
- Χρονία: pH κφ ή λίγο όξινο, ↑↑ HCO₃
- Οξεία επί χρονίας

Arterial Gas Composition

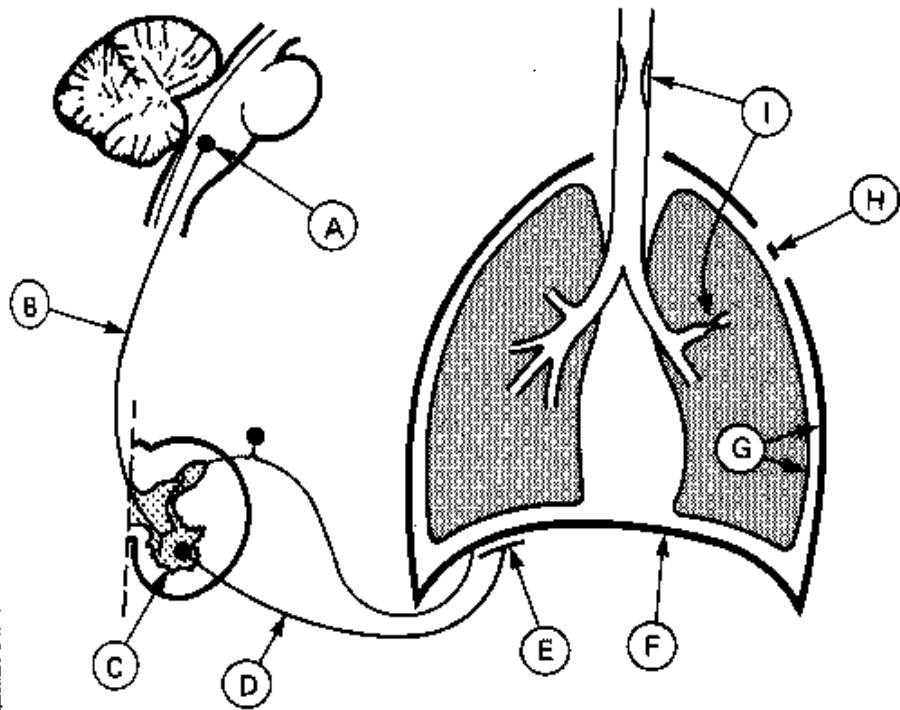
ΠΑΘΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΥΠΟΞΑΙΜΙΑΣ

- Κυψελιδικός υποαερισμός
- Διαταραχή αερισμού/αιμάτωσης (V/Q)
- Ενδοπνευμονικό shunt
- Διαταραχή διάχυσης
- Ελάττωση PiO_2

ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

- **Αναπνευστική αντλία**
  - Οι δομές που συμβάλλουν στην αρνητικοποίηση της Ppl
- **Πνεύμονες (Βρόγχοι-Παρέγχυμα-Κυκλοφορία)**
  - Οι δομές που υφίστανται την αρνητικοποίηση της Ppl
  - Ανταλλαγή αερίων
    - Αερισμός
    - Αιμάτωση
    - Διάχυση

ΜΕΡΗ ΑΝΑΠΝ.ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ & ΤΥΠΟΣ ΑΝΑΠΝ.ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

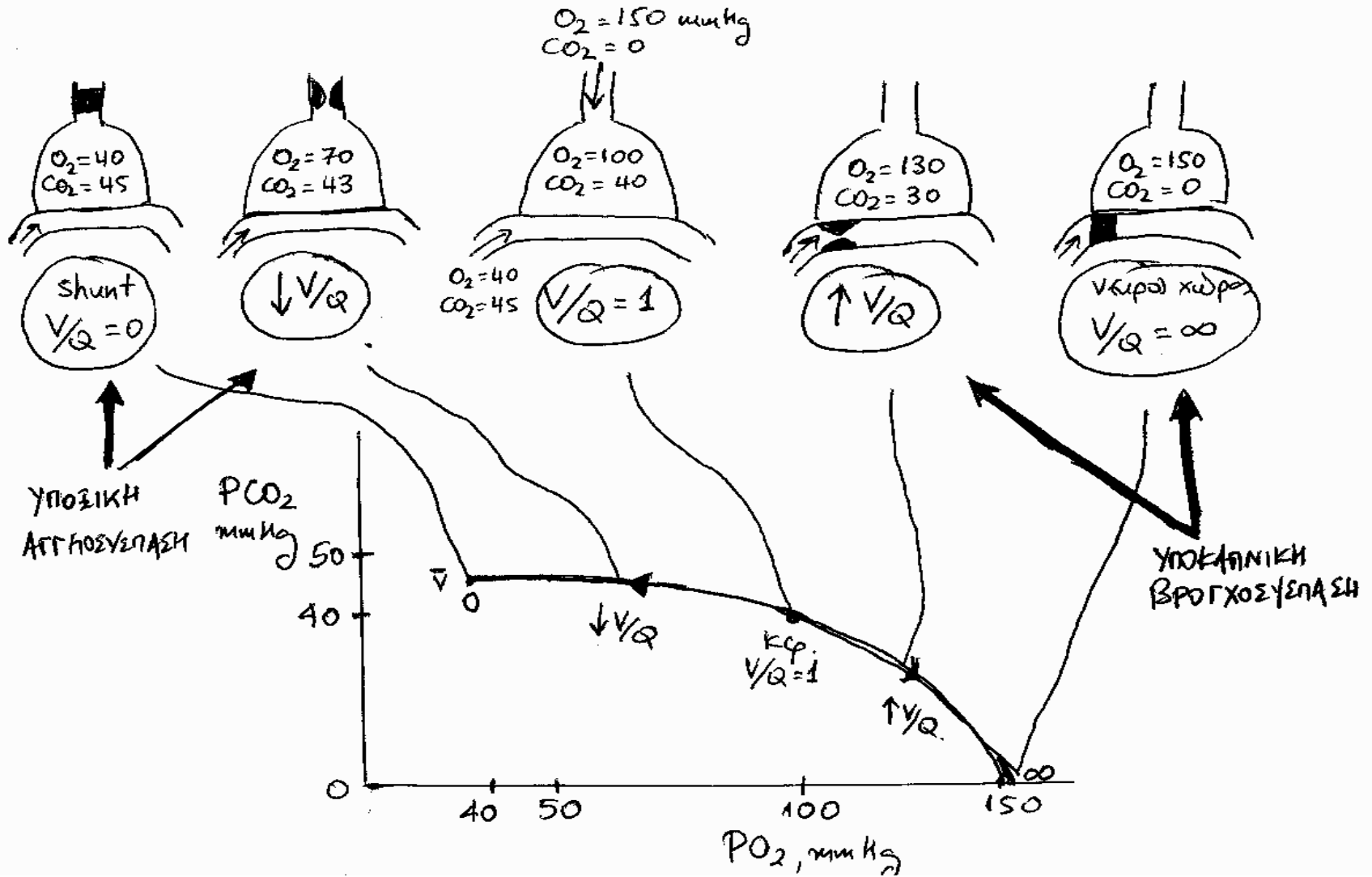
■ ΑΝΑΠΝ. ΑΝΤΛΙΑ

- Υπερκαπνική ΑΑ
- Μηχανισμός:
  - Κυψελιδικός υποαερισμός

■ ΠΝΕΥΜΟΝΕΣ

- Υποξαιμική ΑΑ
- Μηχανισμός:
  - Διαταραχή V/Q
  - Shunt
  - Ελάττωση διάχυσης (σπανίως)
- Υπερκαπνική ΑΑ
- Μηχανισμός:
  - Διαταραχή V/Q
  - Shunt (σπανίως)

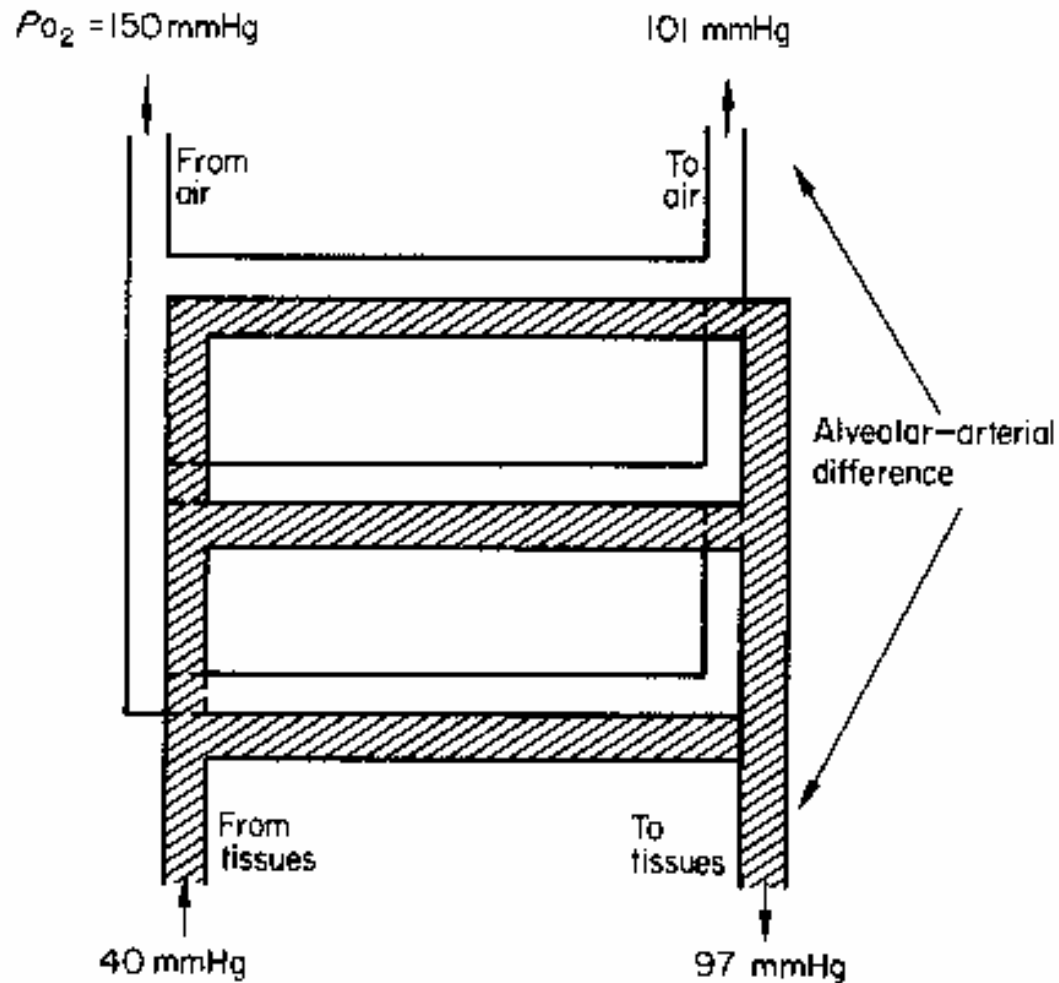
ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ ΣΧΕΣΗΣ V/Q

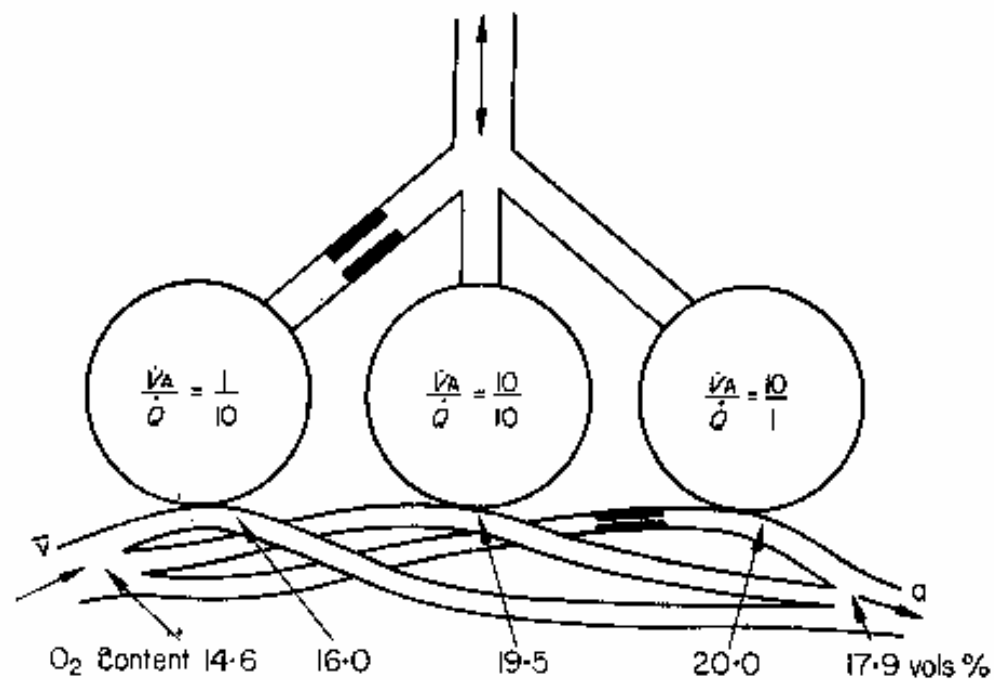
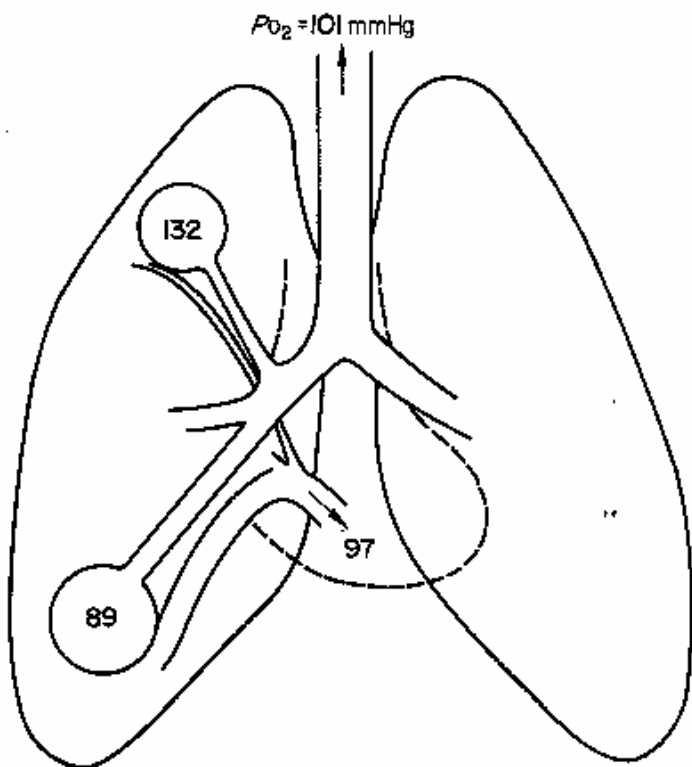
ΚΥΨΕΛΙΔΟ-ΑΡΤΗΡΙΑΚΗ ΔΙΑΦΟΡΑ

O₂

AaDO₂

ΑΙΤΙΑ ΥΠΑΡΞΗΣ AaDO₂

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ AaDO₂

- $AaDO_2 = P_{AO_2} - P_{aO_2}$
- $AaDO_2 = [P_{iO_2} - P_{aCO_2}/R] - P_{aO_2}$
- **$AaDO_2 = [(760-47)*F_{iO_2} - P_{aCO_2}/0.8] - P_{aO_2}$**
- Σε επίπεδο θάλασσας, σε ηρεμία
- κφ AaDO₂ < 15 mmHg

ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ ΣΧΕΣΗΣ V/Q

■ ↓V/Q

- ↓ PaO₂
- PCO₂ ↓, κφ, ↑
- ↑ AaDO₂
- Εύκολη διόρθωση με O₂
(3-9 mmHg/1% ↑FiO₂)

■ SHUNT

- ↓ ↓ PaO₂
- PCO₂ ↓, κφ, σπν. ↑
- ↑ ↑ AaDO₂
- Δύσκολη διόρθωση με O₂
(0-2 mmHg/1% ↑FiO₂)

ΝΟΣΟΙ ΜΕ V/Q

■ ↓V/Q

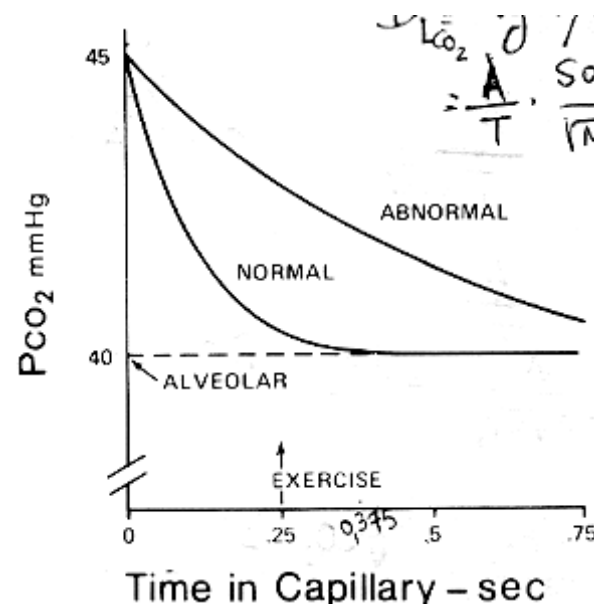
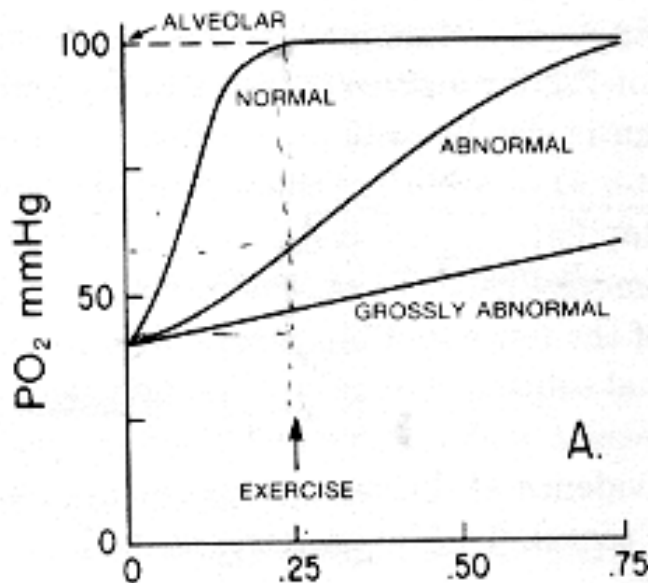
- ΧΑΠ
- Άσθμα
- Ίνωση
- Πνευμονική εμβολή
- Πνευμοθώραξ

■ SHUNT

- ARDS
- Καρδιογενές πνευμονικό οίδημα
- Πνευμονία
- Ατελεκτασία
- Πνευμονική εμβολή

ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ ΔΙΑΧΥΣΗΣ

- Μηχανισμός υποξαιμίας σε άσκηση και όχι σε ηρεμία
- Εμφύσημα – Ίνωση - Πνευμονεκτομή

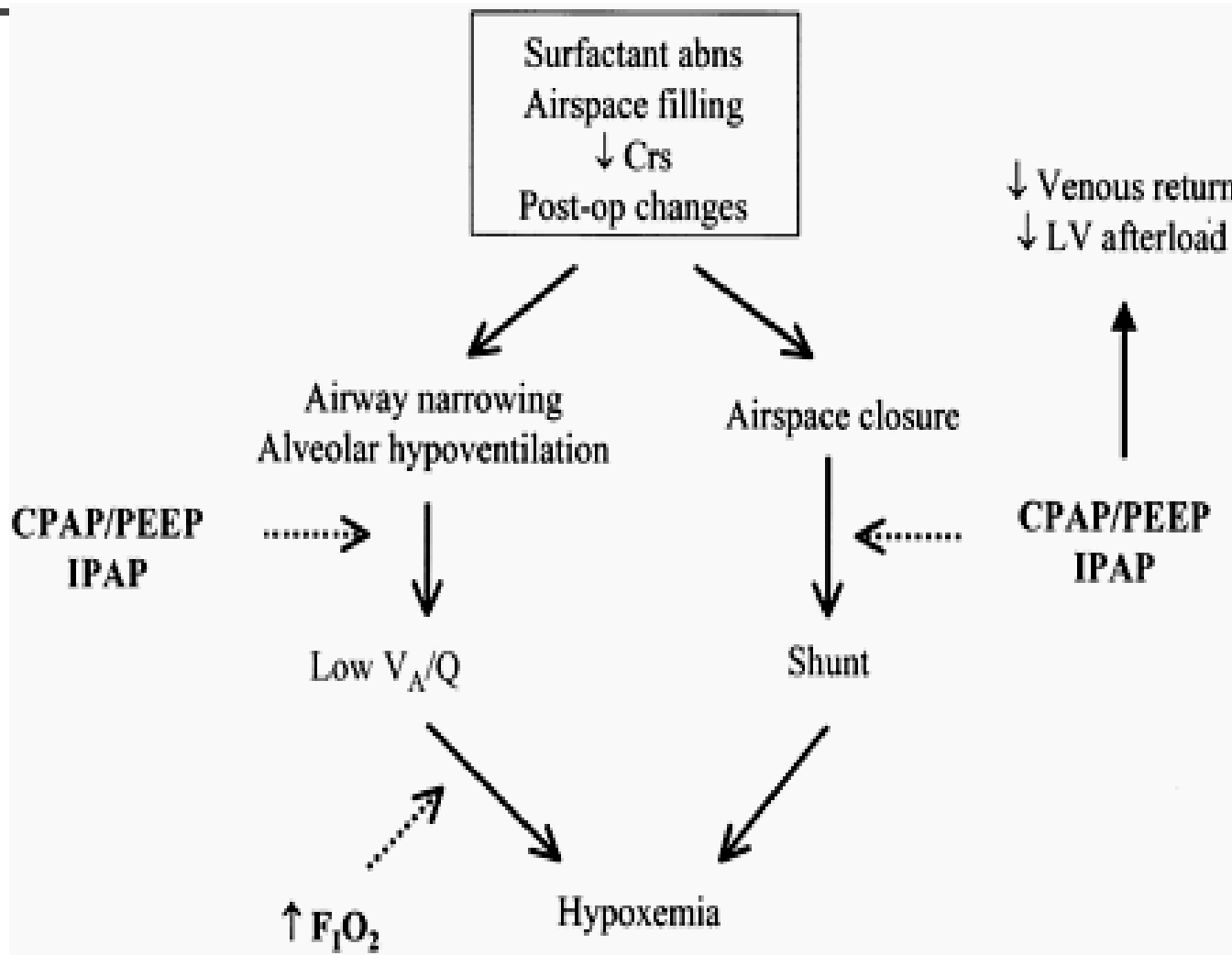

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΥΠΟΞΑΙΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΗΣ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

- Θεραπεία νόσου
- Οξυγονοθεραπεία
- Μηχανική υποβοήθηση της αναπνοής
  - Μη επεμβατική
  - Επεμβατική

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΥΠΟΞΑΙΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΗΣ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΔΡΑΣΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

■ ΟΞΥΓΟΝΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

- $\uparrow F_iO_2$ & P_iO_2
- $\uparrow P_{AO_2}$
- $\uparrow (P_{AO_2} - P_{vO_2})$ & διάχυσης
- $\uparrow P_{aO_2}$

■ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΑΕΡΙΣΜΟΣ

- Βελτίωση οξυγόνωσης
  - $\uparrow F_iO_2$
  - Επιστράτευση κυψελίδων (VA) & $\uparrow P_{aw}$
    - $P_{aw} = (IPAP \times T_i/T_{tot}) + (EPAP \times T_e/T_{tot})$
- Ανάπαυση αναπν. Μυών = $\downarrow P_{mus}$
  - $P_{mus} = E.V + R.(dV/dt) + I.\dot{V}$

ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ...

- Η υποξαιμία επικίνδυνη για τη ζωή
- Υποξαιμική αναπνευστική ανεπάρκεια: $PO_2 < 60$ mmHg ($SaO_2 < 90\%$, σε ηρεμία & 21%) χωρίς υπερκαπνία
- Σχεδόν όλες οι πνευμονικές παθήσεις
- Μηχανισμοί: Διαταραχή V/Q – Ενδοπνευμονικό shunt (σπανιότατα η ελάττωση διάχυσης)
- Σημαντική η AaDO₂
- Αντιμετώπιση: O₂θεραπεία – Μηχανική υποβοήθηση της αναπνοής